

Referat af bestyrelsesmøde i Danmarks 3R-Center

Torsdag den 13. december 2018 kl 10-15, Mødelokale E lounge 1. sal,
Fødevarestyrelsen, Glostrup

Tilstedeværende: Adrian Smith, Peter Bollen, Jan Lund Ottesen (indtil kl. 13.30), Lisbeth E. Knudsen, Erwin Roggen, Christine Nellemann (deltog ikke i udvælgelse af forskningsmidler), Axel Kornerup Hansen (deltog ikke i udvælgelsen af forskningsmidler), Peter Bie (observatør), Tom Bengtsen, Louise Holm Parby og Rasmus Normann Nielsen (ref.)

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Dagsorden godkendt.

2. Uddeling af 3R-Forskningsmidler 2019

3R-Centeret varetager uddelingen af 1,5 millioner kr. årligt som forskningsmidler inden for et eller flere af de 3R'er. Bestyrelsen diskuterede de indkomne ansøgninger om forskningsmidler og besluttede at indstille tre af projekterne til ministeren med henblik på støtte. Det forventes, at støttemodtagerne kan oplyses herom primo 2019.

Det skal bemærkes, at diskussionen af indkomne ansøgninger om 3R-forskningsmidler foregik uden Christine Nellemann og Axel Kornerup Hansen (jf. reglerne om inhabilitet).

3. Målskema 2018 (orientering)

Sekretariatet gennemgik målskemaet, og det kunne konstateres, at mange af årets mål var blevet opfyldt.

a. Status over 3R-forskningsprojekter

Sekretariatet gav et statusopdatering på projekter støttet af 3R-centeret.

b. Status for tilslutning til Funders' Principles

Fire fonde havde på datoen for bestyrelsesmødet tilsluttet sig Funders' Principles: Danmarks

Grundforskningsfond, Gigtforeningen, Hjerteforeningen og Lundbeckfonden. Danmarks Frie Forskningsfond har oplyst, at sagen sendes i skriftlig høring hos de relevante rådsformænd med henblik på at få en indstilling til fondsbestyrelsens møde den 10. december 2018. Herefter vil fonden komme med en tilbagemelding til 3R-centeret.

Innovationsfonden meddelte i november måned, at de ikke ønsker at tilslutte sig Funders' Principles. Det fremsendte afslagsbrev og argumentationen heri blev drøftet. Bestyrelsen besluttede, at Christine Nellemann kontakter Innovationsfonden og spørger nærmere ind til begrundelsen for beslutningen.

Sekretariatet følger op med henvendelser til de fonde, som endnu ikke har svaret på 3R-centerets henvendelse vedr. tilslutning til Funders' Principles.

4. Internationale møder og kontakter (orientering)

a. Möte för djurskyddsorganen, Stockholm, 15. november

Repræsentanter fra sekretariatet deltog på det første årlige møde for de svenske dyrevelfærdsorganer. I Sverige befinder man sig således i en indledende fase med henblik på at etablere en form på mødet. Danmarks 3R-Center havde medbragt poster med information om DVO-mødet i Danmark som inspiration.

Danmarks 3R-Center blev oplyst om, at Sveriges 3R-center snart ansætter en formidlings-/kommunikationsmedarbejder. Det aftaltes, at Danmarks 3R-Center etablerer kontakt til denne person med henblik på at diskutere et fremtidigt formidlings samarbejde de to centre imellem.

På mødet præsenterede bestyrelsesmedlem Adrian Smith i sin egenskab af sekretær for Norecopa PREPARE-retningslinierne, der handler om, hvordan man planlægger dyreforsøg bedst muligt. Adrian Smith har i øvrigt været med til at udvikle disse retningslinier i samarbejde med bl.a. RSPCA.

b. NordCAW conference on Fish farming and Animal Welfare og NordCAW-styregruppemøde, Oslo, 15.-16. november

Danmarks 3R-Center har i flere år benyttet møderne i NordCAW som et samarbejdsforum med de nordiske lande på også forsøgsdyrsområdet. Efter etableringen af Sveriges 3R-Center og det stadig tættere samarbejde med Norecopa er NordCaw-møderne ikke på samme måde relevante for Danmarks 3R-Center, hvorfor Videncentret for Dyrevelfærd (ViD) vil repræsentere Danmark på fremtidige NordCaw-møder.

c. Second meeting of National Committees under Directive 2010/63/EU on the use of animals for scientific purposes, Bruxelles, 15.-16. november

Peter Bollen som repræsentant fra Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer samt Louise Parby som repræsentant fra sekretariatet deltog på mødet, hvor bl.a. en harmoniseret tilgang til evaluering af ansøgninger om udførelse af dyreforsøg og nationale komiteers (i Danmark benævnt Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer) samarbejde med nationale dyrevelfærdsorganer og nationale 3R-centre blev diskuteret. Det kunne konstateres, at der er meget store forskelle de nationale udvalg imellem. Nogle lande har en national komite mere af navn end af gavn, mens andre yder et stort arbejde, og nogle landes komiteer er direkte involveret i evalueringen af dyreforsøgsansøgninger, mens det ikke er tilfældet i andre.

Det danske Udvalg for Forsøgsdyr og Alternativer (og Danmarks 3R-Center) har altid prioriteret samarbejde højt, hvorfor der herfra støttes op om fremtidige møder mellem de nationale komiteer i Europa.

d. Invitation til "Meeting of the working and communication group for National Committees" i Stockholm den 28. februar 2019

Det besluttedes, at Erwin Roggen (bestyrelsen) og eventuelt Louise Parby (sekretariatet) deltager på mødet.

Sekretariatet oplyste desuden, at emnet på Forsøgsdyrenes Dag den 24. april 2019 vil være væsentlig gavn-kriteriet (harm/benefit). Der afholdes ligesom i 2018 et miniseminar om eftermiddagen i forlængelse af Forsøgsdyrenes Dag, som er et formiddagsarrangement. Emnet på miniseminaret vil være dyreforsøg og livsstilssygdomme.

5. Sekretariatet orienterer (orientering)

a. VidenskabsBar

Sekretariatet har udarbejdet et koncept for VidenskabsBar, som blev præsenteret på mødet. Konceptet er ejet af Fødevarestyrelsen, og formålet er at formidle forskellige naturvidenskabelige emner – herunder 3R og forsøgsdyr, men også andre dyrevelfærdsemner og emner vedr. veterinærmedicin – til lægmand. Fødevarestyrelsen står for markedsføring og afholdelse af arrangementerne, som finder sted på barer (kaffebarer, ølbarer, vinbarer, cocktailbarer osv.).

Bestyrelsen bakkede op om konceptet og bemærkede, at arrangementet ikke er egnet til præsentationer, hvor der gøres brug af Power Point, plancher og lignende. Præsentationen skal i stedet være simpel og tilpasset omgivelser og publikum.

6. Evaluering af 3R-Symposiet den 5. og 6. november (orientering og debat)

- a. Deltagernes vurdering**
- b. Deltagerprofiler**
- c. Bestyrelsens vurdering**

Sekretariatet orienterede om evalueringen af symposiet, som deltagerne i gennemsnit havde vurderet til 4,4 på en 5-skala (1 = ikke tilfreds og 5 = meget tilfreds).

Symposiets deltagere havde i symposium-evalueringen bidraget med kommentarer og ideer til fremtidige symposier. Det besluttedes, at sekretariatet kigger nærmere på disse med henblik på planlægningen af næste års symposium (2019). De efter sekretariatets mening bedste ideer præsenteres bestyrelsen for på første bestyrelsesmøde i 2019.

Sekretariatet vil foretage en nærmere analyse af deltagernes profiler for at opnå viden om, hvorvidt der skal gøres en større indsats for at opnå deltagelse af eksempelvis flere forskere, studerende, dyreteknikere eller lignende ved fremtidige symposier.

Det besluttedes desuden at præsentere nogle overordnede anonyme oplysninger om symposiets deltagere i den kommende årsrapport.

Bestyrelsen fremlagde en række ideforslag til næste års symposium, som sekretariatet undersøger nærmere. Sekretariatet undersøger således muligheden for:

- Diskussioner på Twitter i løbet af symposiet (eller andre måder at benytte Twitter på aktivt på symposiet)
- Skal vi udskifte posters med små præsentationsfilm fra forskere/dyreteknikere, som man kan tilgå ved hjælp af QR-koder (eksempelvis under frokosten)

7. 3R-center-plattform i EUSAAT-regi (orientering)

På seneste EUSAAT-konference (september 2018) afholdtes et møde med deltagelse af flere europæiske 3R-centre for at diskutere et muligt samarbejde med EUSAAT som tovholder. Næste møde afholdes i Berlin (marts 2019) og repræsentanter fra sekretariatet deltager heri. Mødet vedrører en mulig forberedelse af en ansøgning COST Action-ansøgning og kommunikation inden for samt forbedringer og emner til 3R-center-netværket. Bestyrelsen støtter op omkring initiativet,

herunder COST-ansøgningen, men det meddeles Winfried Neuhaus fra EUSAAT, at sekretariatet ikke har ressourcer til at bidrage aktivt til udfærdigelse af en COST-ansøgning ud over deltagelse i mødet i Berlin.

Winfried Neuhaus fra EUSAAT har oplyst, at der vil være en session for 3R-centre på FELASA-konferencen i juni 2019. Sekretariatet har meddelt, at Danmarks 3R-Center ønsker at give en præsentation i denne session. Der er frist for indsendelse af abstracts den 31. januar. Sekretariatet udarbejder et udkast. Peter Bollen eller Axel Kornerup vil stå for præsentationen.

8. Årsrapport 2018 (orientering og debat)

Sekretariatet kunne fortælle, at arbejdet med rapporten forløb planmæssigt, og vil efter planen sende første udkast til bestyrelsen omkring 1. februar 2019.

Sekretariatet tager kontakt til Lisbeth E. Knudsen (bestyrelsesmedlem) for at diskutere muligheden for et *replacement*-afsnit til rapporten.

Sekretariatet efterlyste fotos til årsrapporten fra bestyrelsesmedlemmerne.

9. Eventuelt

Adrian Smith /(bestyrelsesmedlem) kunne fortælle, at han i samarbejde med Aksel Kornerup Hansen (bestyrelsesmedlem), Birgitte Kousholt fra Aarhus Universitet og Kirsten Bayer Andersen fra Scanbur afholder arrangementet "Are you prepared", som handler om planlægningen af dyreforsøg (19. marts 2019). Det besluttedes, at sekretariatet promoverer arrangementet i nyheder og nyhedsbreve.

Rasmus Normann Nielsen opfordrede bestyrelsesmedlemmerne til at være opmærksomme på aktuel 3R-relateret forskning med henblik på at få sådanne nyheder i TV.

Louise Holm Parby oplyste, at det har vist sig ikke muligt at få gennemført et projekt om metabolismekamre til svin under ministeriets aftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening.